Antropoloxía e Intelixencia Artificial: o espello incómodo e a pregunta ineludible

Alfonso Novo Cid-Fuentes[1]

Introdución: cando a máquina nos devolve a pregunta

Durante séculos, a antropoloxía teolóxica descansou sobre unha certeza aparentemente inamovible: o ser humano ocupa un lugar singular na creación, dotado dunha racionalidade, unha liberdade e unha interioridade que o distinguen cualitativamente do resto dos entes. Esta singularidade, expresada na doutrina da *imago Dei*, funcionou como o eixe arredor do cal xiran a soterioloxía, a ética e a escatoloxía cristiás. O ser humano é, na tradición, o único interlocutor válido de Deus, o único ser capaz de pecado e de graza, o único cunha existencia que posúe unha densidade ontolóxica irredutible.

A irrupción da intelixencia artificial (IA) no horizonte cultural do século XXI non derrubou esta convicción, pero someteuna a unha presión sen precedentes. Non se trata xa da ameaza abstracta que representaban os autómatas de Descartes ou a máquina analítica de Babbage. Trátase de sistemas que xeran linguaxe coherente, que resolven problemas de lóxica formal, que compoñen música, que diagnostican enfermidades e que, en certos contextos, resultan indistinguibles dun interlocutor humano (como podería o lector estar seguro de se este texto mesmo non está feito con IA?). A pregunta xa non é se a máquina poderá chegar a imitar o ser humano, senón que queda da especificidade humana cando a imitación se volve funcionalmente perfecta.

1 Alfonso Novo Cid-Fuentes é o Director do Instituto Teolóxico Compostelán.